

Veileder skoleskyss i grunnskolen

På bakgrunn av felles vedtatte [retningslinjer](#) i Viken, er det i tillegg blitt utarbeidet veiledere med oppdaterte regeltolkninger, rutinebeskrivelse, års-hjul mv. av de enkelte kollektivselskapene Brakar, Ruter og Østfold kollektivtrafikk. Veilederen vil utdype ytterligere rettigheter og plikter både for saksbehandlere i Østfold kollektivtrafikk, elever og foresatte.

Innhold

1. Rutiner ved nytt skoleår.....	2
2. Begrensninger.....	2
3. Frister.....	2
4. Rett til skoleskyss.....	3
4.1. Hvem omfattes av ordningen	3
4.2. Avstand	3
4.2.1 Akseptabel reisetid	3
4.2.2. Akseptabel gangavstand til skyssmiddelet.....	3
4.4. Trafikksfarlig vei.....	3
4.5. Skyss for elever med varig eller midlertidig funksjonshemming.....	4
4.5.1 Krav til funksjonserklæring.....	4
4.6. Bruk av privat skyssmiddel.....	4
4.7. Elevens bosted.....	5
4.7.1 Folkeregistrert adresse	5
4.7.2 Delt omsorgsansvar	5
4.7.3 Midlertidig bosted.....	5
4.9. Elevens opplæringssted	6
4.9.1 Skyss til annen skole enn nærskolen.....	6
4.10. Private skoler	6
4.11. Skolekort.....	6
4.12. Bagasje.....	7
4.13. Ansvar for fremkommelighet på privat vei	7
4.14. Sanksjoner	7

1.Rutiner ved nytt skoleår

Skolen legger inn søknad om skoleskyss for eleven i Skyssweb. Hvis det søkes om avstandsskyss uten kommentar, bli søknaden automatisk godkjent for buss, hvis avstanden er over 2 kilometer for 1.klasse og 4 kilometer for 2.-10.-klasse. Hvis det er tvil om transportmiddel, skriver skolene inn en kommentar om dette i søknaden.

Ved søknader om medisinsk skyss, må funksjonserklæring fra sakkyndige medfølge søknaden og eventuelt individuell timeplan for eleven.

Ved søknad om skyss ved delt bosted, må samværserklæringen følge søknaden.

2.Begrensninger

Det er egne [retningslinjer](#) for elever i videregående skole.

Retten til skyss gjelder ikke opplæringstilbud ved norske skole i utlandet.

Elever i private skoler uten rett til statstilskudd, har ikke rett til skyss etter kapittel 7 i opplæringsloven.

Elever ved voksenopplæringskurs som har særlige behov for å kunne utvikle eller vedlikeholde grunnleggende dyktighet, har rett til slik opplæring, men de har ikke rett på skoleskyss. Dette gjelder elever som tidligere har gjennomført grunnskolen, og som behov for fornyet opplæring, kun i enkelte fag.

Voksne som ikke har fullført grunnskolen, og som bor mer enn fire kilometer fra skolen, har rett til gratis skyss når de får grunnskoleopplæring, og når de øvrige vilkårene er oppfylt.

Elevene har ikke rett til skoleskyss utover skolens **ordinære start- og sluttid, herunder i forbindelse med heldagsprøver, skoleavslutning, elevkvelder eller lignende**. All skyss i skoletiden er et kommunalt ansvar.

Elever som får tilbud om leksehjelp før og etter ordinære start- og sluttider har ikke skyss-rett. Bare funksjonshemmede elever med rett til skoleskyss har rett til skyss også til/fra SFO. Retten omfatter ikke skoleferier.

Innvandrere som får tilbud om undervisning i Norsk/Samfunnsfag har ikke skyss-rett etter opplæringslovens bestemmelser.

3.Frister

Endring av skolens ordinære start og sluttid har frist 1.mars.

Skoletidene må ligge fast med samme skoletider gjennom hele året. Østfold kollektivtrafikk dekker i utgangspunktet ikke økte kostnader som følge av endrede skyssbehov som meldes til senere enn fastsatt frist.

Søknadsfrist for skoleskyss er 1.mai.

Søknad for elever med behov for tilrettelagt skoleskyss, meldes inn så tidlig som mulig til Østfold kollektivtrafikk, **senest innen 1.mai.**

4. Rett til skoleskyss

4.1. Hvem omfattes av ordningen

Skyssordningen gjelder elever som etter folkeregisteret er bosatt i og har hjemadresse i Viken. Skyss eller skyssgodtgjørelse gis ikke til elever som hører hjemme i andre fylker.

4.2 Avstand

Elever i 2.-10. klasse som bor mer enn fire kilometer fra skolen har rett til gratis skyss. For elever i 1.klasse er skyssgrensa to kilometer.

Det må kunne kreves at elever går en rimelig distanse frem til en oppsamlingsplass. Hva som anses rimelig må avgjøres etter en konkret vurdering, der elevens alder, trafikksikkerhet og fremkommelighet må vektlegges. Avstanden fram til oppsamlingsstedet/transportmiddelet kan uansett ikke være like lang som avstanden som gir rett til skoleskyss, og skysstilbudet skal dekke størstedelen av totaldistansen mellom hjem og skole.

Avstand skal regnes langs korteste farbare veg, og gjelder fra inngangsdøren hvor eleven bor til skolens hovedinngang. Hvis skolen har flere inngangsdører skal skolevegen måles til inngangen som er lengst borte fra elevens bosted. Det avgjørende er om vegen fremstår som åpen for allmenn ferdsel. Også private veger og stier som er i allment bruk, kan betraktes som skoleveg.

Oppmåling skjer ved bruk av kollektivselskapenes elektroniske kartsystemer. Privat oppmåling godtas ikke.

4.2.1 Akseptabel reisetid

I vurderingen av hva som er akseptabel reisetid, må gangtid og tid med transportmiddel sees i sammenheng. Det må tas med i vurderingen hvor lang ventetid eleven har før og etter skolen. Det skal også tas hensyn til andre forhold, slik som overganger, elevens forutsetninger mv.

Elevens samlede reise- og ventetid søkes begrenset til 45 minutter for 1.-3. trinn, 60. minutter for 4.-6. trinn og 75 minutter for 7.-10. trinn, hver vei.

4.2.2. Akseptabel gangavstand til skyssmiddelet

Elevene kan vanligvis ikke kreve skyss helt fra hjemmet. Det må kunne forventes at eleven går en rimelig distanse fram til en oppsamlingsplass. Følgende distanser regnes i utgangspunktet som akseptabel gangavstand:

1,5 kilometer for 1. års trinn

2,5 kilometer for 2.-7. års trinn

3 kilometer for 8.-10. års trinn

4.4. Trafikkfarlig vei

Elever som har særlig farlig eller vanskelig skolevei, har rett til gratis skyss uten hensyn til veilengden. Kommunen behandler saker om fri skoleskyss når veien er særlig farlig eller

vanskelig og avstanden mellom bosted og skole er under 2 km for elever i 1.trinn, og er under 4 km for elever i 2.-10. trinn.

I saker hvor avstanden er over 2 eller 4 km er Østfold kollektivtrafikk ansvarlig for å vurdere om veien er «særlig farlig eller vanskelig». I de fleste tilfeller vil dette gjelde strekningen en elev må gå mellom hjem og holdeplass.

4.5. Skyss for elever med varig eller midlertidig funksjonshemming

Elever med varig funksjonshemming, eller midlertidig skade eller sykdom har rett til fri daglig skoleskyss uavhengig av avstanden mellom hjem og skole. Dette skal dokumenteres med attest fra sakkyndige.

Selv om det eksisterer en individuell rett til skoleskyss, må Østfold kollektivtrafikk ha rimelig tid til å planlegge, tilrettelegge og iverksette skyssen etter at søknad og dokumentasjon er mottatt. Dette medfører at søkere må akseptere at det kan ta noe tid før skyssstilbudet blir etablert (inntil 5 dager) etter vedtak er fattet. Dette vil vanligvis omfatte elever som har pådratt seg en midlertidig skade og har behov for skoleskyss på kort varsel for ett kortere tidsrom.

Det blir ikke gjort vedtak om «aleneskyss» fra skoleåret 2022/2023. Dette blir imidlertid vurdert i forbindelse med organiseringen av skyssen.

Skoleskyss skal som hovedregel foregå med det ordinære kollektivtilbudet. Dette gjelder også for funksjonshemmede elever, og elever med midlertidig skade eller sykdom.

4.5.1 Krav til funksjonserklæring

Behovet for skyss må dokumenteres gjennom erklæring fra sakkyndig, f.eks. lege eller psykolog. Det er ikke funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen som skal dokumenteres, men hva som fører til at denne tilstanden gjør at eleven har behov for skyss til og fra skolen.

Østfold kollektivtrafikk er ikke bundet av anbefalingene som gis i sakkyndig uttalelse eller attest. Østfold kollektivtrafikk vurderer hvorvidt den medisinske tilstanden gir rett til skyss, og hvilket skyssmiddel eleven skal benytte hvis skyss innvilges. Sakkyndig uttalelse gir ingen særskilt rett til skyss med drosje eller andre tilpasninger som f.eks. andre hentetider.

4.6. Bruk av privat skyssmiddel

Satser etter forskrift til opplæringsloven §10-2:

Det kan etableres egne skyssordninger etter avtale med Østfold fylkeskommune dersom foresatte ønsker å utføre skyssen selv og dette er mest hensiktsmessig for Østfold fylkeskommune. Eventuelle avtaler mellom Østfold fylkeskommune og foresatte om refusjon skal avklares før ordningen etableres. Satser etter forskrift til opplæringsloven §10-2:

Ved bruk av privat bil dekkes skysskostnadene med 2,50 kr per kilometer. Et tillegg på 0,45 kr per kilometer skal gis for hver ekstra passasjer, dersom passasjeren er en annen elev med rett til skyss, eller det er nødvendig følge. I tillegg skal eleven få godtgjørelse for alle nødvendige faste og variable kostnader knyttet til bruk av bil dersom disse utgiftene er større enn det den faste satsen dekker, ved å dokumentere utgiftene i form av kvitteringer.

Det utbetales tur/retur to ganger pr. dag for sjåfør og tur/retur en gang for elev. Samkjøring av flere søsken, selv om de slutter ulike tider, utbetales kun en reise.

4.7. Elevens bosted

4.7.1 Folkeregistrert adresse

Elevens bosted er vanligvis elevens adresse registrert i folkeregisteret i henhold til lov om folkeregister.

Hytter og fritidsboliger er ikke å anse som bolig, og gir ikke skyssrett.

4.7.2 Delt omsorgsansvar

Når foreldre ikke bor sammen, vil i mange tilfeller eleven bo tidvis hos den ene forelderen og tidvis hos den andre. I slike tilfeller gjelder skyssrett til og fra det hjem hvor eleven oppholder seg. For å gi rett til gratis skoleskyss må elevens opphold hos hver av foreldrene være en rimelig fast, planlagt og regelmessig ordning, ikke improviserte enkeltstående besøk utenfor avtalt eller rettslig fastsatt deling av tiden. At det andre hjemmet ligger i annen kommune eller fylke har ikke betydning for retten til skyss. Det er Østfold kollektivtrafikk som har ansvaret for skyss i slike tilfeller. Det må likevel, etter en konkret vurdering, trekkes en grense for hvor lang reisetid som kan aksepteres. Dokumentasjon/samværserklæring om omsorgsfordeling skal sendes med søknaden.

4.7.3 Midlertidig bosted

I noen situasjoner kan en elev måtte bo utenfor hjemmet i en periode. Dette kan f.eks. være på krisesenter, barnevernsinstitusjon, helseinstitusjon eller avlastningshjem.

Elevene vil i utgangspunktet ha rett til å fortsette på den skolen eleven går på. I de fleste situasjoner vil elevene ha rett til skyss til og fra det midlertidige hjemmet dersom vilkårene for skyss er oppfylt. Dette gjelder uavhengig av i hvilken kommune/fylkeskommune det midlertidige hjemmet ligger i. Sikkerhetsgrunner eller uforsvarlig lang reisetid kan likevel føre til at eleven må bytte skole ved midlertidig flytting. Retten til skyss vil ikke gjelde private ordninger som ikke kommer av offentlig vedtak.

Bosted utenfor hjemmet som skyldes andre mer «frivillige forhold» som f.eks. oppussing/utleie av hjemmet, gir ikke rett til gratis skoleskyss dekket av den enkelte. Utgifter til skoleskyss grunnet midlertidig bosted utenfor hjemmet forårsaket av brann, vannskade ol. dekket ikke av opplæringslovens bestemmelser, slike utgifter dekket normalt av den enkeltes innboforsikring.

I de tilfeller hvor barn og unge er midlertidig under barnevernets omsorg, er barnevernet økonomisk og praktisk ansvarlig for skyssen (eksempelvis ved at barnet er plassert i beredskapshjem, krisesenter eller liknende).

Østfold kollektivtrafikk kan organisere skyss fra midlertidig bosted etter avtale med kommunen. Kommunen vil da bli fakturert den fulle kostnaden for skyssen.

Ved opphold på behandlingssinstitusjoner dekket nødvendig skoleskyss av fylkeskommunen der institusjonen ligger.

4.8. Avlastning

Elever som har opphold i avlastningshjem, har samme retten til skyss som andre elever etter reglene i opplæringslovens kapittel 7. Avlastningshjemmet er å anse som elevens hjem de dagene vedkommende oppholder seg der. Retten til skyss til avlastningshjem gjelder kun avlastning som er organisert av kommunen og følger et kommunalt vedtak. Vedtaket må vedlegges søknaden om skyss.

4.9. Elevens opplæringssted

Østfold kollektivtrafikk forholder seg til kommunens vedtatte skolekretser for sin saksbehandling. Elever som går på en annen skole enn den som er definert som nærskolen i skolekretsen der eleven bor, går ikke på nærskolen.

Kommunen kan i enkelte tilfeller inngå avtale om å organisere skoletilbud i en annen kommune for noen elever. Nærskolen kan ikke defineres som en skole som ligger i en annen kommune, selv om den er geografisk nærmere elevens bosted, jf. Oppl. § 8-1 og Udirs tolkningsuttalelse av 12.12.2014. Kommunen stilles økonomisk ansvarlig for merkostnadene for elever som går på annen skole enn nærskolen (nærskolen=kommunens vedtatte skolekretser)

Ved delt bosted er det den folkeregistrerte adressen som definerer elevens nærskole. Nærskoleprinsippet gjelder også i kommuner som har vedtatt fritt skolevalg i hele eller deler av kommunen

4.9.1 Skyss til annen skole enn nærskolen

Kommunen er ansvarlig for merkostnadene til skoleskyss dersom elever ikke går på nærskolen.

4.10. Private skoler

Retten til skyss for elever i friskoler er tilsvarende retten til skyss i offentlige skoler. Unntaket er at retten til skyss for elever i friskolen kun gjelder innenfor kommunegrensen for elever i grunnskolen.

Elever ved privatskoler som ikke mottar statstilskudd har ikke rett på skoleskyss.

4.11. Skolekort

Elever med rett til fri skyss blir utstyrt med skolekort. Skolekortet er personlig og kan ikke overdras til andre.

- Skal valideres på billettmaskin ved påstigning på buss.
- Er gyldig for tur/retur mellom hjem og skole.
- Gjelder ikke i skolens ferie- og fridager.
- Tapt og ødelagt skolekort skal straks meddeles skolen, som lager nytt kort.

4.12. Bagasje

Det tillates skolesekk, samt gym-bag/mindre trenings-bag.

4.13. Ansvar for fremkommelighet på privat vei

I tilfeller der hvor transportør benytter privat vei for å komme frem til elevens bostedsadresse, står eier/bruker/den som har bruksrett ansvarlig for å holde veien i fremkommelig, forsvarlig og brukbar stand. (ifølge Veglova. Kap. VII § 54).

4.14. Sanksjoner

I forhold til sanksjoner ved uakseptabel elev adferd, knyttet til skoleskyssen, gjelder reglement for orden og oppførsel for den aktuelle skole/kommune.